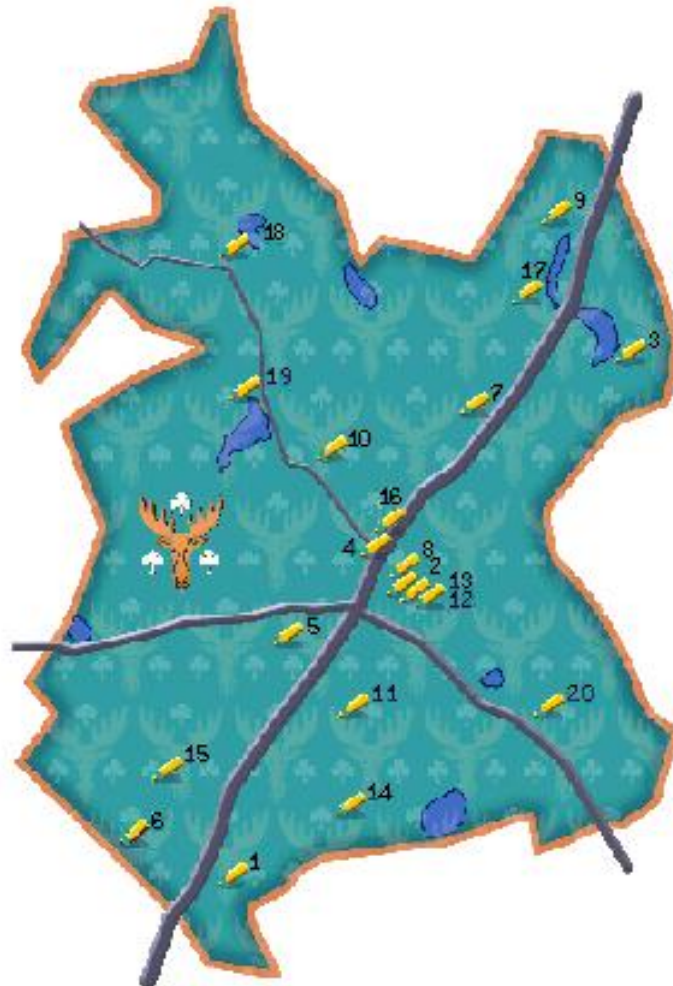

MÄNTSÄLÄN KUNNAN KOULUVERKKOSELVITYS

Kouluverkkotyöryhmä

9.9.2009

KOULUVERKKOSUUNNITELMA 2009 – 2020

SELVITYKSEN LAATIMINEN

työryhmä

Kunnanjohtaja on 7.4.2009 asettanut kouluverkkotyöryhmän, johon kuuluvat sivistyspalvelukeskuksen päällikkö Virpi Lehmusvaara (PJ)
koulutoimenjohtaja Soili Muinonen (pj 1.8 lukien)
tilapäällikkö Jukka Nissinen
Päivähoidonpäällikkö Erja Sihlman
Kunnankamreeri Anja Tupamäki
kaavoitusjohtaja Lauri Pouri (1.8. lukien)

tehtävä:

Työryhmän tehtävänä on valmistella kouluverkon rakentamista pitkällä aikavälillä (optimaalinen kouluverkko 2020).

- selvittää välttämättömät peruskorjaustarpeet ottaen huomioon kouluverkon kehittämisen pitkällä aikavälillä
- valmistella tarvittavat esitykset koulujen yhdistämiseksi, lähtökohtana yhdistämisten tapahtuminen siinä tapauksessa, että uusi koulu on valmistunut
- selvittää rakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä muutoin tarvittavat koulujen väliaikaistilat
- selvittää koulujen rakentamisen rahoitusvaihtoehdot (valtionosuudet, muu ulkoinen rahoitus)

AIKAISEMMAT SUUNNITELMAT JA KÄYTÖSSÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Tärkeimmät käytössä olevat asiakirjat ovat seuraavat:

- oppilasennusteet
- Mäntsälän kunnan investointiohjelma 2009-2012
- Mäntsälän kunnan keskeisten alueiden osayleiskaava
- Koulujen oppilaaksiottoalueet lukuvuonna 2009-2010
- Esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetukset lukuvuonna 2008-2009
- Mäntsälän kouluverkkoselvitys 2004
- Mäntsälän kouluverkkoselvityksen päivitykset ja lisäselvitykset vuosina 2005 -2009

Nykyinen kouluverkko

Mäntsälän kouluverkko käsittää perusopetuksen osalta yhteensä 19 koulua lukuvuonna 2008-2009 ja näissä yhteensä 2658 oppilasta.

1-6 -koulut 17, oppilasmäärä 1769, esiopetuksessa lisäksi 65

7-9 -koulut 2, oppilasmäärä 889

lukio 1, oppilasmäärä 250

LIITE 1, oppilasmäärät kouluittain ja vuosiluokittain lukuvuonna 2008-2009

LIITE 2, Peruskoulujen oppilasmääräennusteet

Nykyisen kouluverkon koulukuljetukset

Koulukuljetuksessa 2008-2009 on yhteensä 794 oppilasta eli 29,9 %. Kuljetukset perustuvat perusopetuslainsäädäntöön ja Mäntsälän kunnan kuljetuseriaatteisiin.

LIITE 3, Koulukuljetukset kouluittain 2008-2009

Koulukiinteistötiedot

Nykytilanteessa voimakkaasti rapistuvat koulukiinteistöt ovat huolen aiheena. Äkilliset, ennakoimattomat kiinteistöongelmat aiheuttavat kalliita hätäratkaisuja, joihin ei ole taloudellisesti varauduttu.

Liite 4, kiinteistötiedot

Liite 5, kiinteistöjen toiminnallisia tietoja ja kehittämistarpeita

Koulujen ja päiväkotien rakentamisen vaihtoehdot

Työryhmä on selvittänyt, mitä vaihtoehtoisia malleja on koulu- ja päiväkotirakennusten rakentamisessa ja rahoituksessa.

Työryhmän mielestä ei valtion rahoituksen lisäksi ole tällä hetkellä muuta Mäntsälän tilanteeseen soveltuvaa ja taloudellisesti edullisempaa vaihtoehtoa. Uusille malleille on kuitenkin oltava avoin, jos muiden sopimusten yhteydessä tulee tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa kouluhanke esim. yksityisen rakentajan toimesta.

Liite 6, Koulujen ja päiväkotien rakentamisen vaihtoehdot

Mäntsälän kouluverkon uudistamisen lähtökohdat:

Selvitys ja toimenpide-ehdotuksia kouluverkostomuutoksiin, jotka aiheutuvat

- väestö –ja oppilaskehityksestä
- alueittaisesta oppilaskehityksestä
- toiminnallisista ja sisällöllisistä tekijöistä
- koulutilojen fyysisestä kunnosta

Kouluverkostotyön johtavana lähtökohtana on tarkastella verkoston kehittämistä olosuhteissa, joissa oppilasmäärät ovat muuttovoiton vuoksi kasvavat pääasiassa Etelä- ja Keski-Mäntsälän alueella ja varsin stabiili Pohjois-Mäntsälän alueella.

Merkittävänä lähtökohtana on myös huolenpito ikääntyvästä kouluverkostosta. Vanhat koulukiinteistöt tulisi saada vastaamaan nykyajan opetustyölle asetettuja vaatimuksia. Tavoitteena on koulutilojen ajanmukaistaminen, turvallisuuden parantaminen ja teknisen tason kohentaminen.

Jokaisella oppijalla on oikeus monipuoliseen oppimisympäristöön, jossa oppilaat voivat käyttää vaihtelevia ja tarkoituksenmukaisia opetusmateriaaleja ja tietotekniikkaa, opiskella erityistuetuissa luokissa sekä liikkua liikuntatiloissa. Sosiaalinen oppimisympäristö, kanssakäyminen samanikäisten

luokkatoverien kanssa esimerkiksi ryhmätyöskentelyssä, syntyy parhaiten sopivan kokoisessa koulussa.

Kovin pienissä kouluyksiköissä (1-2 opettajaiset) perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen opetus kaikilta osa-alueiltaan ja arvioinnin järjestäminen on vaikeaa. Mikäli koulun koko ja oppilasmäärä edellyttävät, että opettajakunnassa työskentelee useampi opettaja, se myös mahdollistaa paremman työnjaon, vaihtelevuuden työssä ja osallistumisen esim. projekteihin tai jatkokoulutukseen.

Kouluverkkoselvityksen yhtenä merkittävänä tavoitteena on kouluverkoston järjeistäminen ja kustannusten tasapainottaminen. Mäntsälän koulutoimessa on paljon pieniä yksiköitä, joiden ylläpito tulee kalliiksi. Oppilasta kohti laskettava kustannus pienissä kouluissa on merkittävästi korkeampi kuin esimerkiksi keskustan alueen kaksisarjaisissa kouluissa.

Koulutoimen talousarvio ei ole antanut mahdollisuutta panostaa päätehtävään, eli opetukseen riittävässä määrin. Henkilöstömenot, kiinteistömenot, kuljetuskustannukset, ruokahuollon kustannukset muodostavat valtaosan koulutustoimen käyttömenoista.

Toiminnalliset perustelut

Opettajan työnkuva ja olosuhteet ovat muuttumassa. Työnkuvaan kuuluu paljon kehittämistyötä ja opettajanrooli muistuttaa yhä enemmän ohjaajan työnkuvaa. Esimiehen ja johtajuuden merkitys korostuu muun muassa olemassa olevien opettajien työssä viihtyvyyteen ja uusien opettajien halukkuuteen hakeutua kouluun. Pienten koulujen kohdalla rekrytoinnissa on usein ongelmia. Opettajan oman työn kannalta on tärkeää kollegojen tuki ja oman työn kehittäminen. Suurempi kouluyksikkö antaa näihin asioihin hyvät mahdollisuudet.

Koulun tukipalvelut (vahtimestari, talonmies, ruokahuolto, terveydenhuolto, oppilashuolto, erityisopetus) voidaan suuremmissa kouluyksiköissä järjestää myös oppilaiden ja koulun toiminnan kannalta järkevämmällä tavalla. Kun kouluyksiköitä on paljon työntekijää kohden, niin erityistyöntekijän työskentelyaika kouluyksikköä kohti jää pieneksi. Siirtymäaikoihin kuluu myös runsaasti aikaa. Samoin erityistyöntekijän liittyminen yksittäisen koulun toiminnan suunnitteluun ei ole yhtä joustavaa, kun kouluja on työntekijän vastuulla monta. Tehokkaan, oppilasta hyödyttävän oppilashuollon ja erityisopetuksen kannalta mahdollisimman vähän yksiköitä työntekijää kohti on selvä tavoite.

Kouluratkaisuissa pitäisi pyrkiä sellaisiin ratkaisuihin, joissa koulu, esiopetus ja päivähoito järjestetään lähekkäin tai samoissa kiinteistöissä. Tätä menettelyä voidaan perustella sekä pedagogisesti että toiminnallisesti. Päivähoito, esiopetus ja koulu muodostavat lapsen kehityksen ja kasvatuksen kannalta yhtenäisen jatkumon, jossa entistä tiiviimpi yhteistyö on tarpeen. Erilaisten palveluiden sijoittaminen samoihin tiloihin on mielekästä myös taloudellisesti ja henkilöstön käytön kannalta. Uusien koulujen ja opetustilojen suunnittelu,

kehittyvät opetustavoitteet ja –metodit asettavat jatkuvasti uusia tilatarpeita koulurakennuksiin. Uusien koulutilojen suunnittelussa tulee huomioida monipuoliset käyttömahdollisuudet ja muuntojoustavuus oppimisympäristönä.

Oppilasmäärissä voi myös tapahtua pitkällä aikavälillä huomattavia muutoksia. Uusien koulurakennusten suunnitteluratkaisujen tulisi olla sellaisia, etteivät ne estä koko koulukiinteistön tai sen osan käyttötarkoituksen muutosta muuhun kuin koulutoimintaan.

Kouluille johtavia kevyen liikenteen väyliä tulisi kehittää turvallisempien koulureittien saamiseksi, millä olisi myös koulukuljetuskustannuksia alentava vaikutus.

Yksi ja kaksisarjaisissa koulussa säilyy myös turvallisuus ja yhteys oppilaiden kyliin. Tarpeeksi suurten yksiköiden yhteyteen syntyy lisäksi helpommin oheispalveluja kuten koululaisten iltapäivätoiminta ja muu kerhotoiminta. Yksiköiden heikkoutena ovat lisääntyvät kuljetukset.

Mäntsälän kouluverkon periaatteet ja tavoitteet vuoteen 2020

Mäntsälän kunnan alakouluista tehdään vähintään yksisarjaisia (luokat 1-6) siten, että koulujen lukumäärä on seuraava: 9-10 alakoulua, 2 yläkoulua ja lukio. Yksisarjaisessa koulussa on vähintään 120 oppilasta. Luokkakoko ko. koulussa olisi 20/ opetusryhmä. Muuten opetusryhmien laskennan perusteena on uudisrakennuksissa käytetty 24 oppilasta (opetushallituksen rakentamisohjeet on mitoitettu 20 oppilaan ryhmille)

Oppilasalueet määritellään vuosittain koko kunnan alueella. Oppilasalueiden rajat joustavat tarvittaessa.

Opetusryhmät pyritään muodostamaan siten, että yleisopetuksessa ei pääsääntöisesti muodosteta alle 14 oppilaan ryhmiä, mikäli ryhmä on yhdistettävissä toiseen luokkaan.

Kaksiopettajainen koulu on siirtymäkaudenakin pienin koulumuoto.

Erityisopetuksen pienryhmät muodostetaan maksimissaan perusopetuslain määrittämässä rajoissa.

Tavoitteena on, että kouluverkon keskittämisen vuoksi vapautuvat koulut myydään, vuokrataan tai luovutetaan muuhun käyttöön siten, että kiinteistön ylläpitokustannukset eivät jää kunnan kontolle.

Koulujen yhdistämisen jälkeen alakouluista seuraavat olisivat toiminnassa:

2-3 sarjaiset alakoulut:

- Hepola
- Kirkonkylä
- Myllymäki

1-sarjaiset alakoulut:

- Arolan koulu (puskurikoulu)
- Hirvihaaran koulu
- Hyökännummen koulu
- Mattila-Nummisten koulu (MaNu)
- Ohkolan koulu
- Koillis-Mäntsälän koulu (Saari)
- Luoteis-Mäntsälän koulu
- Sääksjärven koulu

Yläkoulut:

- Ehnroosin koulu
- Riihenmäen koulu

Lukiokoulutus

- Mäntsälän lukio

Kouluverkon muutostarpeet 2009-2020

Strategian mukainen väestöennuste

Ei aiheuta nykyisistä suunnitelmista poikkeavia rakentamispaineita, mutta sen toteutuminen edellyttää rakentamisen rajoittamista Kirkonkylän ulkopuolella. Vaikka rakentamista ohjattaisiin voimakkaastikin vaikuttaa siltä, että Nummisten koulu pitäisi toteuttaa suunnitelmia suurempana.

Ennusteessa on paljon väestön sijoittumisesta johtuvia epävarmuustekijöitä. Eteläisen Mäntsälän todellinen kasvu voi tuoda yllätyksiä. Toisaalta heikko taloudellinen tilanne voi hidastaa väestökasvua ja antaa aikaa lisärakentamiselle. Pitkällä tähtäimellä ympäristövaatimukset ja siihen liittyvät valtion ohjaukset voivat vaikuttaa muuttovirtoihin.

Uuden kouluverkon koulut

Arolan koulu

Arolan koulu ei muodostu yksisarjaiseksi ilman lisärakentamista.

Oppilasalueen 7 kasvaessa Arolan koulu toimii toistaiseksi puskurikouluna ja nykyisen kokoisena; oppilassiirrot Hyökännummen suunnasta ovat mahdollisia

Arolan koulu ei pysty vastaanottamaan mahdollisia Arolan-Jokelanseudun kasvupaineita. Koulu on tällä hetkellä aivan täynnä, jopa ylikuormitettu sekä luokka- että erityisesti aputilojen suhteen. Mikäli eteläisen Mäntsälän kasvu on ennustetta suurempi, vaihtoehtona Arolan koulun muuttaminen yksisarjaiseksi sijoittamalla koulualueelle siirtokelpoinen koulu. Toinen vaihtoehto on kuntayhteistyö Järvenpään kanssa Haarajoen koulussa. Esitetään ruokapalveluyksikölle, että kartoitetaan jakelukeittiövaihtoehto viimeistään siinä vaiheessa, kun keittiöremontti on välttämätön.

Hirvihaaran koulu

Koulu toimii toistaiseksi puskurikouluna Kirkonkylän ja Mattilan oppilasalueilta; Keskustan mahdollinen laajenemissuunta.

Hyökännummen koulu

Oppilasalueen 7 kasvaessa lisääntyvä paine kohdistuu Hyökännummelle. Mikäli väestönkasvu toteutuu ennusteen mukaisena, koulun lähialueen oppilaita joudutaan sijoittamaan vuodesta 2011 alkaen lähikouluihin Ohkolaan ja Arolaan ikäluokkien koosta riippuen.

Mattila - Nummisten koulu

Oppilasalueelle 8 on kaavallisesti mahdollista rakentaa yli 300 asuntoa. Sekä Nummisten, että Mattilan alueella oppilasmäärä kääntyy kasvuun jo ilman muuttoliikettä. Alueelle suunniteltu yksisarjainen koulu ei riitä, vaan koulusta on syytä rakentaa vähintään 1,5 –sarjainen. Uusi Mattila-Nummisten koulu rakennetaan 2012-2013. Rakennus on lääninhallituksen esityksessä valtion rahoitussuunnitelmaan vuodelle 2012.

Päiväkotitilanne on ratkaistava koulun suunnittelun yhteydessä. Tällä hetkellä koko eteläisen kunnan päivähoitotarve kuormittaa Hyökännummea.

Päivähoidon vaihtoehtoina on Mattilan koulun muuttaminen päiväkodiksi tai päiväkodin rakentaminen koulun yhteyteen.

Oppilasmäärän ennakoitua suuremman kasvun tai huonokuntoisten tilojen aiheuttamien yllätysten varalle on kartoitettava siirtymäkauden vaihtoehtoiset tilapäisratkaisut. Esimerkiksi Idmanin tehtailta vapautuvien tilojen käyttömahdollisuudesta saadaan lisäselvitystä alkusyksyllä 2009.

Ohkolan koulu

Koulu toimii jatkossakin yksisarjaisena ja oppilassijoituksilla voidaan keventää oppilasalueen 7 (kunnan eteläinen raja) paineita silloin kun kouluun on tulossa iso ikäluokka. Oppilassijoituksiin Hyökännummelta Ohkolaan joudutaan jo lukuvuonna 2010-2011.

Koillis-Mäntsälän koulu

Alueen oppilasmäärä on ennusteen mukaan hienoisessa nousussa. Se ei kuitenkaan nouse 130 oppilaaseen, joka on valtion mitoitushjeissa yksisarjaisen koulun perustana. Pohjoisen päivähoitotilat on suunniteltava

rakennushankkeen yhteydessä. Päivähoidolle on löydyttävä lisätiloja vuonna 2010, jolloin Pohjois-Mäntsälän kunnallinen päivähoitoyksikkö joutuu siirtymään Saaren ammattiopiston tiloista. Päivähoidon vaihtoehtoina ovat Kaukalammen koulun muuttaminen päiväkodiksi tai päivähoitotilojen rakentaminen uuden koulun yhteyteen.

Luoteis-Mäntsälän/Sälinkään koulu

Sälinkääntien suunnalla on kolme koulua. Sälinkään oppilasikäluokka on n. 10-12. Sulkava pysyy erittäin pienenä lukuvuoteen 2013-2014, jonne asti koulu voitaisiin yhdistää Sälinkään koulun nykyisiin tiloihin. Tämän jälkeenkin Sulkavan ikäluokissa on useita oppilaita oppilaaksiottoalueen sellaisilta kulmilta, joilta on perinteisesti hakeuduttu kouluun Hausjärven puolelle. Kunnalla on oppilasvaihdosta sopimus Hausjärven kunnan kanssa. Lukon koulu on n. 30 oppilaan koulu ja sen yhdistäminen Sälinkäälle on mahdollista vasta, kun koulun laajennus on ajankohtainen tai koulun pihalle sijoitetaan vuokratoulu tai siirtokelpoinen koulu. Ennusteen mukaan Luoteis-Mäntsälän kolmen koulun yhteinen oppilasmäärä ylittää 130 rajan 2013. Esitetään Sulkavan oppilaiden sijoittamista Sälinkään kouluun lukuvuoden 2010-2011 alusta. Vuonna 2010 tutkitaan siirtokelpoisen koulun sijoittamista Sälinkään koulun tontille.

Kirkonkylän alue

Hepolan koulu

Lisärakentamisen tarve tulee tämän väestöennusteen mukaan Kirkonkylällä viimeistään 2014-2015. Kuuden luokkatilan laajennus esitetään Hepolaan 2013-2014, Vuodesta 2011 (mahdollisesti vuodesta 2010) alkaen koulun tiloihin ei voida sijoittaa esiopetusryhmää, joka sijoitettiin sinne päivähoiton tilapulan takia.

Kirkonkylän koulu

Kirkonkylän koulun lisärakennus peruskorjataan v. 2009.

Myllymäen koulu

Ei pysty ottamaan lisäryhmiä.

Hirvihaaran ja Sääksjärven koulut toimivat tarpeen tullen puskurina, mikäli kasvu on ennakoitua suurempi

Ehnoosin koulu

Mäntsälän lukio siirtyi uuteen rakennukseen lukuvuoden 2007-2008 alusta. Vanha rakennus vapautui yläkoulun käyttöön. Sekä vanhan lukion että Ehnoosin koulun peruskorjaus on ollut esillä Riichenmäen koulun ja lukion valmistuttua, mutta se on taloudellisista syistä siirtynyt. Ehnoosin koulussa on tehty vuonna 2009 ikkunaremontti. Samalla paljastui rakennuksen kunnossa muita vakavia ongelmia. Kiinteistö vaatii kuntokartoitusta ja peruskorjausta kiireellisesti. Esitetään Ehnoosin koulun perusteellista kuntokartoitusta ja peruskorjausta vähintään kriittisiltä osin vuosina 2010 ja 2011.

Riihenmäen koulu

Erityisopetusta pitäisi jakaa yläkoulujen kesken. Tällä hetkellä ei ole tilanpuutteen takia mahdollista sijoittaa erityisopetusta Riihenmäen kouluun. On kartoitettava vaihtoehdot lisätilan saamiseksi.

Päivähoito

Päivähoidon näkökulmasta paras ratkaisu uusien päivähoitotilojen sijoittamisessa olisi uusien koulurakennusten yhteyteen. Toiminnallinen yhteistyö tehostuu, tilojen yhteiskäyttö on mahdollista ja keittiöiden määrä ei lisäännny.

Pienet päivähoitoyksiköt esim. vanhoissa koulutiloissa olisivat kunnan kannalta järkeviä vain, jos niihin saadaan vuokralaiseksi yksityinen yrittäjä.

Aikataulu pähkinäkuoressa:

- **2010-2011 Koillis-Mäntsälän koulun rakentaminen**
- **Hautjärven, Kaukalammen, Levannon ja Saaren koulujen yhdistyminen 2011**
- **2010-2011 Ehnroosin koulun peruskorjaus**
- **Sulkavan koulun yhdistyminen Sälinkään kouluun**
- **2012-2013 Mattila-Nummisten koulun rakentaminen**
- **Mattilan ja Nummisten koulujen yhdistyminen 2013**
- **2013-2014 Hepolan koulun laajennus**
- **erikseen selvitettävällä aikavälillä Lukon koulun yhdistäminen Luoteis-Mäntsälän kouluksi Sälinkään ja Sulkavan koulujen kanssa**

Henkilöstösäästöt / toiminnan tehostuminen

Koska suunnitelma toteutuu vähittäin pitkällä jaksolla, jonka aikana oppilasmäärät muuttuvat ja myös organisaatiossa tapahtuu muutoksia, tarkkoja henkilöstösäästöjä on vaikea osoittaa.

Arvioituja säästöjä:

Hallinnon säästöt:

- rehtorien määrä vähenee neljällä (osa on tälläkin hetkellä yhdistettynä säästösyistä)
- 4-5 opettajaa verrattuna siihen tilanteeseen, että koulut toimisivat nykyisellään

Koulujen yhteisen henkilöstön osalta säästyy matkakustannuksia ja työaika

- kuraattorit, koulupsykologit, kouluterveydenhuolto, erityisopettajat

- hallintohenkilöstö sivistyspalvelukeskuksessa ja kunnan taloushallinnossa

Kunnan toimintojen hajasijoittamisesta tulee yllättäviä lisäkustannuksia:

- atk: ohjelmistolisenssit joka yksikköön, oppilas- ja hallinnon verkon vetäminen, tositteiden määrä on moninkertainen; atk-tuki
- hankinnat pieniin yksiköihin ovat kalliimpia kuin isompiin

Ruokailupalvelut- säästöt:

Tulevaisuuden kouluverkossa (2020) keittiöitä poistuisi 7 (Hautjärvi, Kaukalampi, Mattila, Levanto, Lukko, Saari, Sulkava), yksi keittiö muutettaisiin jakelukeittiöksi. Vaihtoehdon säästö ruokailupalvelujen osalta on n. 73 000–82 000 €/ vuosi mikäli Sälinkään ja Nummisten koulut toimivat valmistuskeittiöinä. Mikäli koulujen keittiöt toimivat jakelukeittiöinä, säästö ko. koulujen osalta on yhteensä n. 86 000–94 000 €/vuosi.

Kiinteistökustannukset

Tavoitteena on, että tyhjilleen jäävät koulut mahdollisimman pian myydään, vuokrataan tai luovutetaan muuhun käyttöön siten, että kunnalle ei jää kiinteistökustannuksia muista kiinteistöistä, kuin sellaisista, joihin voidaan sijoittaa muuta kunnallista toimintaa

Koulukuljetukset

Kouluverkon keskittäminen aiheuttaa lisäkustannuksia.

Joiltakin osin keskittäminen mahdollistaa myös kuljetusten tehostamista esim. ristiin kuljettamisen vähenemisenä. (Esiopetuksen oppilaita kuljetetaan useista kouluista vastakkaiseen suuntaan koulun omiin kuljetuksiin nähden)

MÄNTSÄLÄN KUNTA

Koulutoimisto

OPPILASMÄÄRÄT LUKUVUOSI 2008 - 2009

Opettaja	Koulun nimi	Esiopetus	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	7. lk	8. lk	9. lk	10. lk	Yhteensä	Yhteensä
5	Arola		10	11	15	19	12	17					84	84
2	Hautjärvi		3	0	5	5	4	5					22	22
16	Hepola	11	46	56	40	47	26	29					244	255
	pienryhmät		2	4	9	6	2	2	2	2	1		30	30
6	Hirvihaara		17	15	19	13	21	16					101	101
9	Hyökännummi	12	16	26	27	24	23	21					137	149
	pienryhmät		1	1	7	2	4	1					16	16
1	Kaukalampi		4	2	1	2	4	5					18	18
15	Kirkonkylä		38	52	55	25	51	40					261	261
	pienryhmät		4	8	4	1							17	17
2	Levanto		6	1	6	2	4	6					25	25
2	Lukko		5	3	9	3	3	3					26	26
3	Mattila	14	8	12	7	10	4	7					48	62
17	Myllymäki		46	49	43	47	44	42					271	271
	pienryhmät		9	0	0	7	1	10					27	27
5	Numminen		12	20	18	16	12	12					90	90
6	Ohkola		15	17	17	17	18	17					101	101
3	Saari	10	6	6	5	3	1	8					29	39
2	Sulkava		6	0	2	2	5	7					22	22
5	Sälinkää	10	6	15	16	11	8	12					68	78
7	Sääksjärvi	8	20	19	23	26	22	22					132	140
106	Yhteensä	65	280	317	328	288	269	282	2	2	1	0	1769	1834
46	EHNROOS								171	176	185		532	532
29	RIIHENMÄKI								123	118	116		357	357
75	yläasteet yhteensä								294	294	301		889	
181	PERUSKOULU YHTEENSÄ												2658	2723
17	LUKIO			8	7	6	5		8				250	
198	OPETTAJAT YHTENSÄ												2908	2973

1 (alv0%)

Kouluverkko selvitys 9.9.2009
Liite 2

Liite: Strategian mukainen kouluverkko

Etelä-Mäntsälä	2007-08		2008-09		2009-10		2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		2016-17		2017-18		
	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	opp	por	
Alpia	85	4	84	4	79	4	76	4	70	4	65	4	69	5	68	5	65	5	65	5	67	4	
Hirvniemi	95	6	102	6	104	6	95	6	93	6	94	6	95	5	92	5	89	5	84	5	70	6	
Hvokanmäki	187	19	167	19	174	19	183	19	194	19	191	19	193	19	201	19	200	19	206	19	218	19	
1-6	153	6	138	6	146	6	137	6	159	6	156	6	158	7	166	7	155	7	171	7	183	7	
eritop	20	2	16	2	13	2	16	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20	2	
esi	17	1	13	1	10	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	
Mattila	66	3	62	3	68	3	78	3	75	3	77	3	70	3	65	3	69	3	66	3	67	3	
1-6	51	2	48	2	52	3	59	3	60	3	56	3	56	3	52	3	51	3	52	3	53	3	
esi	15	1	14	1	16	1	14	1	15	1	14	1	14	1	14	1	14	1	14	1	14	1	
Närminnen	94	5	90	5	93	5	102	5	108	5	113	5	113	6	118	6	126	6	125	6	126	6	
MaNu	160	8	152	8	161	9	175	9	183	9	187	9	183	8	184	8	191	8	191	9	193	10	
1-6	7	138	7	145	8	161	8	168	8	173	8	169	7	170	7	177	7	177	8	177	8	179	9
esi	15	1	14	1	16	1	14	1	15	1	14	1	14	1	14	1	14	1	14	1	14	1	
Oirkola	107	6	101	6	92	6	87	6	88	6	89	6	90	6	99	6	139	6	132	6	130	7	
1-6	107	6	101	6	92	5	87	5	73	5	74	5	75	5	84	5	124	5	117	5	115	107	
esi	15	1	14	1	16	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	1	
Sääksjärvi	89	7	85	7	88	7	140	7	140	7	139	7	130	7	130	7	122	7	125	7	128	7	
1-6	129	6	133	6	137	6	132	6	126	6	126	6	118	6	118	6	110	6	113	6	116	6	
esi	10	1	12	1	11	1	8	1	14	1	12	1	12	1	12	1	12	1	12	1	12	1	
yhteensä	773	40	751	36	764	42	764	42	777	42	775	42	761	41	771	41	800	37	816	43	840	44	
Keskusta																							
Hepola	265	16	285	16	320	14																	
1-6	234	10	244	11	277	10																	
eritop	30	3	30	3	30	4																	
esi	1	1	1	1	1	1																	
Kirkkonmäki	282	3	278	3	282	3																	
1-6	274	12	261	10	264	12																	
eritop	8	1	17	1	18	2																	
Myllymäki	296	17	298	17	299	17																	
1-6	266	12	271	13	272	14																	
eritop	30	5	27	3	27	3																	

vaihtoehto C

843	43	861	0	901	45	887	0	927	46	934	46	918	46	951	0	985	0	1023	0	1044	0
774	34	776	35	813	37	807	36	847	37	854	37	838	37	871	38	905	39	943	41	964	42
68	9	74	9	75	9	80	0	80	9	80	9	80	9	80	9	80	9	80	9	80	9
1	0	11	1	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Mäntsälä																					
26	2	20	2	17	1	18	1	15	1	12	1	16	1	16	1	17	1	17	1	16	1
17	1	16	1	15	1	20	1	24	2	28	2	33	2	32	2	33	2	38	2	33	2
21	2	25	2	26	2	28	2	32	2	32	2	39	2	40	2	41	2	41	2	40	2
41	3	39	3	39	3	40	3	43	3	42	3	38	3	40	3	35	3	37	3	39	3
25	2	29	2	27	2	28	2	31	2	31	2	26	2	28	2	25	2	27	2	29	2
16	1	10	1	12	1	12	1	12	1	11	1	12	1	12	1	10	1	10	1	10	1
105	8	102	8	97	7	106	7	114	8	114	8	126	8	128	8	126	8	128	8	128	8
Luoteis-Mäntsälä																					
28	2	26	2	23	2	27	2	34	2	32	2	32	2	30	2	27	2	30	2	28	2
19	2	22	2	14	1	14	1	18	1	24	1	33	2	26	2	36	2	22	2	20	2
63	4	77	5	80	5	79	5	76	5	85	5	92	5	98	5	96	6	97	5	97	5
61	3	67	4	67	4	68	4	66	4	71	4	77	4	77	4	78	5	79	4	84	4
13	1	10	1	13	1	10	1	10	1	12	1	12	1	12	1	12	1	12	1	12	1
130	8	125	9	117	8	120	8	128	8	141	8	157	9	152	9	159	10	149	9	145	9

vaihtoehto C

KULJETUSOPPILAAT KOULUITTAIN lv. 2008 - 2009

Koulu	Taksi	Linja-auto	Avustus	Esiopetus	Yhteensä	
					perusopetus	Näistä erit. opetus
Arola *	26	2	1		29	1
Hautjärvi	6				6	0
Hepola	5	0		5	10	0
Hepola / EHA	28				28	28
Hirvihaara	23	27	1		51	2
Hyökännummi x *	13	5		5	18	10
Kaukalampi *	5				5	0
Kirkonkylä x *	13	3	2		18	13
Levanto *	5				5	0
Lukko *	11		3		14	0
Mattila x	8	2	1	8	11	0
Myllymäki x	8	4	1		13	12
Numminen x *	20		11		31	0
Ohkola x *	24	8			32	0
Saari *	9		4	6	13	0
Sulkava *	5	2	3		10	0
Sälinkää x *	12		5		17	0
Sääksjärvi x	45	39		4	84	0
Alakoulut yht.	266	92	32	28	390	66
Ehnroos	2	267			269	23
Riihenmäki	1	131			132	8
Yläkoulu yht.	3	398	0		401	31
HYKS / Lastenlinnikk	1				1	
Saksalan koulu	5				5	
Strömborgska skolan		1				
Juholan koulu, Järvi	1				1	
Åshöjdens grundskola, HKI x		1			1	
Norra Paipis skola	4				4	
Killan koulu, Kerava	2				2	
Sompion koulu, Ker	2				2	
Kankaan koulu, Holl	1				1	
Kalliomaan koulu		1				
<i>muut yht,</i>	16	3	0		19	
Perusk. yht.	285	490	32	28	810	

EHA

Kuljetusoppilaiden määrissä on mukana A2 -kielten opiskelijat ja toisella koululla uskonnonopetusta saavat.

x Osa koulun kuljetusoppilaista käyttää sekä taksia että linja-autoa.

* avustuksen saajista osa kulkee taksiilla eikä avustusta makseta.

Päiväkodeissa olevat oppilaat eivät sisälly ylläoleviin lukumääriin.

Kouluverkko selvitys 9.9.2009
Litte 4

2009

MÄNTSÄLÄN KUNNAN KOULUJEN ARVO TEKNISESTI / SISÄISEN VUOKRAN LASKENNASSA

Kohde	sisäkr	käyttöiark	Huoneala m ²	Huoneisto vuosi vaim	jha	jhh/m ²	2008jha	jha/m ²	2008tek.a	tek/m ²	tek/jha	Oppilaat	m ² /opp.	Velka/opp	Korjaus	
															velka €	75 %
Arolan koulu	oma	koulu	938,8	982,3	1958/1988	579966,5	590	686129	698	386050	393	84	-11	1530		
Hautjärven koulu	oma	koulu	405,6	431,8	1903/1934	649384	1504	768254	1779	291936	676	22	18	12921		
Hepolan koulu	oma	koulu	343,4	354,5	1990/2000	553200,3	1857	707340,4	1996	5001880	1412	285	12	1064		
Hirvihaaran koulu	oma	koulu	1085,2	1094,1	1900/1955	778162,3	711	920605	841	548344	501	101	11	1407		
Kaukalammen koulu	oma	koulu	464,7	499,7	1910/1953	751498,8	1504	889061	1779	343773	688	18	26	17946		
Kirkonkylän koulu	oma	koulu	2128,6	2169,9	1951	326331,3	1504	388066,2	1779	2773046	1278	188	11	651		
Kirkonkylän k.viiipale	oma	koulu	426,9	430,6	1976	719532,6	1671	1151243	2674	710226	1649	90	5	1702		
Levanon koulu	oma	koulu	528,8	530,7	1925/1964	842459,7	1587	996672	1878	378735	714	25	21	14751		
Lukon koulu	oma	koulu	371	376,3	1924	665917,6	1504	669509	1779	194847	518	26	14	11819		
Mattilan koulu	oma	koulu	542,8	556,6	1953	837070,7	1504	990297	1779	331966	596	62	9	6625		
Myyliymäen koulu	oma	koulu	3172,3	3333,2	1983	556977,7	1671	6589325	1977	6123045	1837	298	11	0		
Nurmisten koulu	oma	koulu	802,5	833,7	1898	1184146	1420	1400904	1680	790410	948	90	9	2892		
Ohkolan koulu	oma	koulu	1482,3	1533,4	1898/1954	2197362	1433	2599589	1695	1683566	1098	101	15	2635		
Saaren koulu	oma	koulu	697,8	728,1	1930	1094990	1504	1295427	1779	497361	683	39	18	12159		
Sulkavan koulu	oma	koulu	595,7	612,6	1898/1958	921289,1	1504	1089931	1779	639397	1044	22	27	8093		
Sälinkään koulu	oma	koulu	940	985,2	1950	1481642	1504	1752857	1779	642441	652	78	12	8618		
Sääksjärven koulu	oma	koulu	1787	1826,1	1898	3051413	1671	3609974	1977	3176777	1740	140	13	0		
Riihenmäen koulu	oma	koulu	3711,2	3649	1998	6431679	1671	7608998	1977	6410087	1665	357	10	0		
Hyökännummen koulu	oma	koulu	3585	3588	2003	4271836	1357	5948490	1658	5509769	1536	265	14	0		
Ehroos	oma	koulu	7525,7	7569,4	1958	13316867	1671	15754520	1977	7711507	968	532	14	7715		

* Sisätilat ja päiväkodit

1/2

2009

MÄNTSÄLÄN KUNNAN KOULUJEN KUSTANNUKSIJA

Kohde	Huone-Dal m ²	Valm. Huoneis- ☐ Vuosi	Yleish. ja valvonta		Yl. Hoito ja valvonta	Lämpö	Sähkö.	Vesi	Erityisl. Huolto	Jäte- huolto	Ulko- ai. hoito
			€	€							
Arolan koulu	938,8	982,3 1958/1988	334	217	6196	6103	603	57	862	1716	
Haujärven koulu	405,6	431,8 1903/1934	131	394	6233	0	189	26	879	822	
Hepolan koulu	3434	3543,5 1990 / 2008	837	2511	15173	16378	4540	1228	1646	5945	
Hirvihaaran koulu	1065,2	1094,1 1900/1955	169	706	16977	2813	192	827	1476	9021	
Kaukalammen koulu	464,7	499,7 1910/1953	232	146	4093	0	539	34	453	3734	
Kirkonkylän koulu	2128,6	2169,9 1951	1334	4824	39092	16811	7555	3860	0	4691	
Kirkonkylän k.viipale	426,9	430,6 1976	78	0	0	0	239	0	0	0	
Levanon koulu	528,8	530,7 1925/1964	145	346	8853	1284	285	47	344	794	
Lukon koulu	371	376,3 1924	78	47	3515	0	16	26	331	1596	
Mattilan koulu	542,8	556,6 1953	135	703	12265	6123	251	362	599	905	
Myllymäen koulu	3172,3	3333,2 1983	1044	5486	28898	17564	2973	2021	3339	11733	
Nummistien koulu	802,5	833,7 1898	3283	477	18564	441	581	72	739	666	
Ohkolan koulu	1482,3	1533,4 1898/1954	551	710	15428	8657	796	1334	1963	4170	
Saaren koulu	697,8	728,1 1930	130	115	6357	1886	0	957	245	1510	
Sulkavan koulu	595,7	612,6 1898/1958	257	99	10442	2496	68	59	1075	285	
Säliinkään koulu	940	985,2 1950	148	63	18303	2834	1829	2247	2242	2312	
Sääksjärven koulu	1787	1826,1 1898	577	3234	22008	13642	816	4001	1665	4970	
Riinenmäen koulu	3711,2	3849 1998	52971	4852	20269	28379	2109	3398	3298	3591	
Hyökännummen koulu ja päihä-	3585	2003/- ~~2007~~	1714	2495	29271	24158	4912	19073	7613	36881	
Ehnröös	7525,7	7969,4 1958	3183	6275	60094	45813	5082	2926	8597	5560	

2/2

LMIS-kp	Rak.tekn.[-	Siivous	Yhteensä	Yhteensä	Opp.	Kust/opp
€	€	€	€	€/m2		€/opp
7405	15253	23909	62654	5,32	84	746 *+
523	623	22	9842	1,90	22	447
5316	2568	44267	100409	2,36	285	352
2908	3973	31440	70501	5,37	101	698 *+
1777	3191	0	14200	2,37	18	789 *+
7194	2665	33623	121648	4,67	188	647 *+
0	180	0	497	0,10	90	6
2152	389	0	14639	2,30	25	586
619	282	103	6613	1,46	26	254
2584	4925	11370	40222	6,02	62	649 *+
8499	9860	44734	136151	3,40	298	457
2072	5966	35547	68408	6,84	90	760 *+
4276	9733	32345	79963	4,35	101	792 *+
1453	4102	0	16756	1,92	39	430
2866	20900	0	38547	5,24	22	1752 *+++
8938	3686	16373	58975	4,99	78	756 *+
3613	1795	31726	88045	4,02	140	629 *+
5966	3073	50064	177971	3,85	357	499
8200	6190	57574	198080	4,60	265	747 *+
18021	31983	85449	272982	2,85	532	513
			1577104		2823	
					KA	559

1/2

2009

MÄNTSÄLAN KUNNAN KOULUJEN SISÄINEN VUOKRA

Kohde	pintala m ²	valm vuosi jha	€	jhh/m ²	€	tekninen aritekn/m ²	€	tekn/jha	korke	4 % 1.75% 0.50%		kh	kkulut	kpaiv/vaast	Povkr	Ypvr	Bruttovkr	2010
										€/m ²	€/m ²							
Arolan koulu	982	1958/1988	686129	698	386050	393	56 %	1,31	1,02	0,29	0,29	1,24	2,15	2,33	3,97	6,12	6,30	6,30
Haujärven koulu	432	1903/1934	768254	1779	291936	676	38 %	2,25	2,59	0,74	0,46	1,46	0,00	4,85	2,66	7,55	7,51	7,51
Hepolan koulu	3544	1990 / 200	7073404	1996	5001880	1412	71 %	4,71	2,91	0,83	0,36	1,14	1,31	7,62	3,65	10,39	11,26	11,26
Hirvihaaran koulu	1094	1900/1955	920605	841	548344	501	60 %	1,67	1,23	0,35	0,99	1,77	2,54	2,90	5,65	7,72	8,55	8,55
Kaukalammen koulu	500	1910/1953	889061	1779	343773	688	39 %	2,29	2,59	0,74	0,81	0,90	0,00	4,89	2,45	7,36	7,34	7,34
Kirkonkylän koulu	2170	1951	3860662	1779	2773046	1278	72 %	4,26	2,59	0,74	0,60	2,79	1,37	6,85	5,50	11,44	12,35	12,35
Kirkonkylän k.viipale	431	1976	1151243	2674	710226	1649	62 %	5,50	3,90	1,11	0,02	0,05	0,00	9,40	1,18	6,86	10,58	10,58
Levannon koulu	531	1925/1964	996672	1878	378735	714	38 %	2,38	2,74	0,78	0,28	1,91	0,00	5,12	2,97	7,77	8,09	8,09
Lukon koulu	376	1924	669509	1779	194847	518	29 %	1,73	2,59	0,74	0,49	0,92	0,02	4,32	2,17	8,25	6,50	6,50
Mattilan koulu	557	1953	990297	1779	331966	596	34 %	1,99	2,59	0,74	0,43	3,21	1,81	4,58	6,19	9,16	10,77	10,77
Myllymäen koulu	3333	1983	6589325	1977	6123045	1837	93 %	6,12	2,88	0,82	0,63	1,41	1,19	9,01	4,05	12,27	13,06	13,06
Nummistien koulu	834	1898	1400904	1680	790410	948	56 %	3,16	2,45	0,70	0,56	2,30	3,77	5,61	7,32	12,53	12,93	12,93
Ohkolan koulu	1533	1898/1954	2599589	1695	1683566	1098	65 %	3,66	2,47	0,71	0,50	1,55	1,86	6,13	4,63	11,35	10,76	10,76
Saaren koulu	728	1930	1295427	1779	497361	683	38 %	2,28	2,59	0,74	0,36	1,09	0,00	4,87	2,20	7,44	7,07	7,07
Suikavan koulu	613	1898/1958	1089931	1779	639397	1044	59 %	3,48	2,59	0,74	0,26	2,06	0,00	6,07	3,05	8,36	9,13	9,13
Sälinkaan koulu	985	1950	1752857	1779	642441	652	37 %	2,17	2,59	0,74	0,63	2,25	1,47	4,77	5,09	10,50	9,86	9,86
Saaksjärven koulu	1826	1898	3609974	1977	3176777	1740	88 %	5,80	2,88	0,82	0,70	1,91	1,54	8,68	4,97	13,53	13,53	13,53
Riihenmäen koulu	3849	1998	7608998	1977	6410087	1665	84 %	5,55	2,88	0,82	1,56	1,24	1,15	8,43	4,78	12,66	13,21	13,21
Hyökänmummen koulu ja I	3588	2003	5948490	1658	5509769	1535,61	93 %	5,12	2,42	0,69	1,67	1,54	1,42	7,54	5,32	10,95	12,85	12,85
Ehntroos	7969	1958	15754520	1977	7711507	968	49 %	3,23	2,88	0,82	0,29	1,32	0,95	6,11	3,39	9,10	9,50	9,50

2/2

HUOMI! Ulk.osuus SIS.VUOKRA:

Povkr kk	Ypvr kk	Brvkr kk	Povkr v	Ypvr v	Brvkr v	Korko v	Kvastuu v	Kp v	Kh v	Kkulut v	Kpalm/vast	Opp	Sis.vuo/lopp
€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€/opp
2287	3902	6190	27449	46827	74276	86 %	15442	12007	3431	3379	14652	25365	84
2093	1150	3243	25122	13796	36918	89 %	11677	13444	3841	2389	7542	24	22
26988	12917	39905	323860	156003	478863	100 %	200075	123785	35367	15355	48419	55862	285
3170	6183	9353	38044	74196	112241	93 %	21934	16111	4603	12941	23297	33355	101
2442	1227	3669	29309	14718	44028	100 %	13751	15559	4445	4879	5394	0	18
14874	11928	26801	178483	143135	321618	100 %	110922	67562	19303	15604	72557	35670	188
4046	508	4554	48556	6092	54648	100 %	28409	20147	5756	82	253	0	90
2716	1575	4291	32591	18905	51496	87 %	15149	17442	4983	1779	12143	0	25
1626	818	2444	19510	9819	29330	100 %	7794	11716	3348	2204	4159	109	26
2551	3444	5995	30609	41332	71940	100 %	13279	17330	4951	2868	21451	12062	62
30020	13499	43518	360235	161984	522219	100 %	244922	115313	32947	25062	56516	47459	298
4678	6103	10781	56132	73241	129374	100 %	31616	24516	7005	5555	22969	37712	90
9403	7093	16496	112835	85114	197950	100 %	67343	45493	12998	9259	28542	34315	101
3547	1598	5145	42564	19178	61743	100 %	19894	22670	6477	3138	9563	0	39
3721	1871	5592	44650	22450	67100	90 %	25576	19074	5450	1882	15118	0	22
4698	5016	9714	56373	60193	116566	100 %	26698	30675	8764	7440	26619	17370	78
15854	9069	24923	190246	108831	299076	100 %	127071	63175	18050	15326	41797	33658	140
32463	18396	50859	389561	220748	610309	100 %	256403	133157	38045	72259	57331	53113	357
27041	19083	46123	324489	228992	553481	100 %	220391	104098,6	29742	71903	66266	61081	265
48680	27013	75694	584164	324160	908324	100 %	308460	275704	78773	28158	126576	90653	532

Kiinteistöjen toiminnalliset tiedot ja kehittämistarpeet

Arolan koulu	Liikuntasali on pieni, teknisen työn tilat puutteelliset, koulu toimii kolmessa eri rakennuksessa, Keittiön säilytystilat, erityisesti kylmäsäilytystilat liian pienet. Koulu on liitetty vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesijärjestelmään. Kiinteistössä vain sähkölämmitys
Hautjärven koulu	Kiinteistössä on ongelmia käyttöveden saatavuudessa ja sen laadussa. Jätevesijärjestelmä ei täytä määräyksiä. Liikuntatila ja teknisen työn tilat puuttuvat. Oppilaiden käytössä vain yksi WC, siivouskomero puuttuu. Henkilökunnan työtilat puutteelliset, opettajanhuone samalla läpikulkuväylänä. Kiinteistön ilmanvaihto puutteellinen. Sisäilmatutkimuksissa havaittu pieniä pitoisuuksia haitallisia aineita. Välitön investointitarve LVI- teknisiin järjestelmiin 15 – 25 000 € sekä pihavälineisiin 10 000 €. Muu kunnostustarve lähivuosina n. 40 000 €.
Hepolan koulu	Kiinteistö pihakoulun käyttöönotosta huolimatta jäämässä ahtaaksi. Keittiön toimintaresurssit jäämässä alimittaisiksi, laitteita tulisi uusia. Investointitarpeet keittiöön 10 000 – 20 000 €. Muu kiinteistön kunnostustarve ulkopintojen peruskunnostusta 15 000 €.
Hirvihaaran koulu	Liikuntasali puutteellinen. Vanhan koulun ilmanvaihto puutteellinen, myös pääkoulun puolella havaittu puutteita. Lämmitysjärjestelmä aiheuttaa toistuvia ongelmia. Hakelämmitysjärjestelmä ei toimi puutteellisen hakesiilon takia, ”varalla” oleva öljylämmityskattila on mitoitettu liian pieneksi, eikä kykene yksinään pitämään rakennuksia lämpimänä. Välitön investointitarve n. 10 000 €. Muu kunnostustarve 8 – 15 000 €.
Kaukalammen koulu	Teknisen työn tilat puutteelliset, liikuntatila pieni. Kiinteistössä ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Jätevesijärjestelmä ei täytä määräyksiä. Puhtaan veden järjestelmä tarvitsee huolto- ja muutostyömenpiteitä. Lämmitysmuotona pelkkä sähkölämmitys. Välitön investointitarve jätevesijärjestelmään 10 000 €. Muut investoinnit ja kunnostus 10 – 15 000 €.
Kirkonkylän koulu	Pihakoulu peruskorjauksen alla syyslomaan saakka, oppilaita sijoitettuna muihin kouluihin.
Levannon koulu	Ei varsinaista liikuntatilaa. Kiinteistössä ei ole koneellista ilmanvaihtoa, sisäilmatutkimuksissa havaittu pieniä pitoisuuksia haitallisista aineista.
Lukon koulu	Teknisen työn tilat puuttuvat. Kiinteistössä ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Jätevesien käsittelyjärjestelmä puutteellinen. Kiinteistössä tyhjänä entinen asunto, ei voida ottaa käyttöön puutteellisen ilmanvaihdon ja paloturvallisuusmääräysten takia. Välitön investointitarpeet 10 000 €.

Mattilan koulu	Entisessä asunnossa ja teknisen työn tiloissa oli alapohjan rakenteesta johtuvia sisäilmaongelmia. Korjaustyöt tehtiin keväällä 2009, tilannetta seurataan tarkistusmittauksin. Koulun alapohja puhdistettiin samanaikaisesti puujätteestä ja pintamaasta. 30.000
Myllymäen koulu	Vanhan osan vesikatto on aiheuttanut ongelmia. Vesivuotoja korjattu useita kertoja. Vesikate tulisi vähintäänkin uusia, on tutkittu myös kattomuodon muutosmahdollisuutta. Pihan puolen julkisivussa on katolta valuneen veden aiheuttamia vaurioita ja tiiliverhoilu tarvitsisi korjausta, samalla ikkunoille tarvitsisi tehdä peruskorjaus tai uusiminen. Kiinteistöstä puuttuu kameravalvonta järjestelmä. Korjausinvestointitarpeet 130 – 180 000 €.
Nummisten koulu	Pieni ja epäkäytännöllinen piha. Liikuntasali puuttuu. Kiinteistössä vain sähkölämmitys
Ohkolan koulu	Vanhan koulun ilmanvaihto puutteellinen, ei koneellista ilmanvaihtoa. LVI-järjestelmien säätölaitteet pitäisi uusia, hakesiilon toiminta ongelmallista, alakoulun seinät ja katto pitäisi maalata, yläkoulun katto ja ikkunat tulisi kunnostaa ja maalata. Investointitarve n. 65 000 €.
Saaren koulu	Liikuntatilat pienet. Kiinteistössä ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Ulkoseinät pitäisi kunnostaa ja maalata. Jätevesijärjestelmä ei ole määräysten mukainen. Välitön investointitarve 10 000 €. Muu kunnostustarve 20 – 50 000 €.
Sulkavan koulu	Pieni liikuntatila. Jätevesijärjestelmä ei ole määräysten mukainen. Välitön investointitarve 10 000 €.
Sälinkään koulu	Liikuntatila puuttuu. Kiinteistössä ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Julkisivu ja ikkunat tulisi peruskorjata. Välitön investointitarve 100 000 €. Muu kunnostus n. 50 000 €.
Sääksjärven koulu	Vanha koulu pitäisi maalata uudelleen. Investointitarve 20 000 €.
Riihenmäen koulu	Ei erityistä
Hyökännummen koulu ja päiväkot	Ei erityistä
Ehnroosin koulu	Koulun peruskorjaus, keittiön laajennus ja muutos, ruoanjakelun muutokset. Investointitarpeet 500 000 – 3 000 000 €.

KOULUJEN JA (PÄIVÄKOTIEN) RAKENTAMISEN VAIHTOEHDOT

- valtionosuudet, muu ulkopuolinen rahoitus

Kuntaliiton rakentamisinsinööri Jorma Ruokojoki kirjoittaa Kuntalehden artikkelissa (8/2009; Uusia tapoja julkiseen rakentamiseen kokeillaan), että viime vuosina on kunnissa yritetty saada käyttöön ns. elinkaarimalleja. Tällä hetkellä yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyö on päättymässä jonkinlaisiin yhdistettyihin rakentamis- ja kunnossapitourakoihin ilman yksityisen sektorin rahoitusosuutta. Kuopion, Vantaan ja Espoon uusissa hankkeissa ei ole kysymys varsinaisesti elinkaarimalleista vaan rakentamisen ja ylläpidon kokonaisurakoista. Oleellista on, että rahoitus tulee joko kunnalta tai se kilpailutetaan erikseen.

Lähtökohtaisesti elinkaarimallilla toteutettavien hankkeiden riittävänä hankekokona pidetään yli 30 milj. euron hankkeita. Kilpailutuksessa tulisi olla vähintään kolme tarjoajaa.

Koulujen rakentamisen ja peruskorjauksen perusvaihtoehdot ovat

1) kunnan oma investointi

Kunta pystyy hyödyntämään investointiin saatavan valtionosuuden (25 – 50 %); valtionosuutta ei ole mahdollista saada jos käytetään ulkopuolista rahoitusta. Mäntsälän valtionosuusprosentti koulurakentamisessa on 50 %.

2) kiinteistöleasing

Ensimmäinen sovellutus oli Espoon Kuninkaantie lukio ja uimahalli (PPP-hanke, 25 kiinteä maksu ja palvelumaksu)

Rovaniemen kaupungin päiväkotij- ja kouluhankkeita 17,7 milj. euroa leasing – rahoituksella selvitettiin (Kuntarahoitus Oy/Inspira) ja valmisteltiin laajasti vuonna 2008. Ei edennytk toteutukseen (kh 29.9.2008 § 370).

3) tilapalveluyhtiö

3.1) Kuopion malli: Rahoitus kilpailutetaan erikseen tai rahoitus tulee kaupungin yhtiön kautta (kv 30.6.2008 § 54)

- rahoittajan ja valitun palveluntuottajan välillä tehdään urakkasopimus
- urakkasopimus koskee hankkeen suunnittelua, rakentamista, kunnossapitoa, käytettävyyttä. Varsinaiset käyttäjäpalvelut rajataan sopimuksen ulkopuolelle.
- sopimuskausi 25 vuotta
- iso hanke: Saaristokaupungin koulu + 3 koulun peruskorjaus, yht. 25 – 30 milj. euroa
- edut: sama palveluntuottaja suunnittelee, rakentaa ja pitää yllä ja kunnossa rakennukset
- ero Kuninkaantien toteutukseen mm. pyritään määrittämään halutut otot, ei teknisiä ratkaisuja kuten tietty lämmitysjärjestelmä. Kaupunki pyrkii olemaan antamatta teknisiä ratkaisuja.

3.2) Espoon malli: hankkeiden omistus siirretään täysin kunnan tytäryhtiön (Espoon toimitilat Oy) omistukseen

- kolmen koulun laajennukset ja peruskorjaukset yht. yli 30 milj. euroa keväällä 2009 (kh 27.4.2009 § 18). Valtuuston kevään 2008 periaatepäätös sisältää 100 milj. euron investointikustannuksia vastaavan määrän eli n. 10 koulun peruskorjaus- ja laajennusurakoiden vaiheittaisesta toteuttamisesta.
- urakka sisältää kiinteistönpidon, kunnossapidon, peruskorjaukset ja optiona siivouksen
- kesto 20 vuotta
- tytäryhtiön lainat takaa Espoon kaupunki, jonka hyvää luottoluokitusta pystytään hyödyntämään

3.3) Kirkkonummen malli: keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö

- kunnan pysäköintitalo- ja kunnantalo-hankkeet yhteistyössä Kuntien eläkevakuutuksen kanssa
- luonnosvaiheen suunnitelmat valmistuvat heinäkuussa 2009, pysäköintitalon rakentaminen vuodenvaihteessa 2010 ja kunnantalon keväällä 2010
- JYK tuotantohanke?

4) Pääomavuokrasopimus

Vantaa kaupunki käyttää pääomavuokrasopimusta, joka tarkoittaa käytännössä melko normaalia vuokrasopimusta. Kohteina ovat kaksi päiväkotia (Lystilän ja Pakalanrinteen päiväkodit).

- rahoittajana Eläkevakuutus Ilmarinen (vuokranantaja), Urakoitsija SRV-Asunnot Oy ja vuokralainen Vantaan kaupunki
- SRV toimii kokonaisvastuu-urakoitsijana sopimussuhteessa Ilmarisen kanssa
- vuokra-aika 25 vuotta
- kaupunki on vuokrasopimussuhteessa vain vuokranantajaan
- toisessa urakassa vastaavat tahot ovat: Etera, NCC Rakennus Oy, vuokra-aika 15 vuotta + jatko-optio
- ylläpitovuokrana maksetaan vain todelliset kulut
- pääomavuokra on sidottu indeksiin ja tuottotaso on markkinalähtöinen noin 6 %.
- kaupunki vastaa kaikista käyttöpalveluista

5) Mikkelin kaupunki ?

- on tietävästi selvittänyt ulkopuolisen rahoituksen käyttämistä koulujen peruskorjaushankkeissa?; tiedot puuttuvat

6) Pienten kuntien hankkeet? (vrt. hankekoko)

7) Muut esimerkit liiketoiminnasta

- Haapaveden kaupungin jätevedenpuhdistamo, Sotkamon ja Iiomantsin Lämpö O:n kaukolämpötoiminnan vuokraus Vapo Oy:lle
- Jyväskylän Agora –tutkimuskeskus
- Helsingin jalkapallostadioni
- Moottoritiehankkeet
- jne.

Lopuksi:

Toteutusmallit ovat kehittyneet Espoon ns. elinkaarimallilla toteutetusta Kuninkaatie ja lukiosta ja uimahallista.

Lehtiartikkelissa Jorma Ruokojoki toteaa, ettei kunta ei pääse pakoon taloudellisia vastuitaan vuokraamalla ostamisen sijaan. Vuokraamisen ja ostamisen kulut näkyvät vain tilinpäätöksessä eri tavalla. Valitettavaa on, että vuokraamista tai tietynlaista osamaksua perustellaan sillä, että lainanotolle on asetettu katto, jota ei voi ylittää.

Teknisen korkeakoulun rakentamistalouden professori Juhani Kiiraksen mukaan tulisi pyrkiä aiempaa lyhyempiin sopimuksiin. Sopimusajat ovat liian pitkiä; 10 vuoden sopimus riittäisi ja 25 vuotta on pitkä aika nykyään. Jo 5 tai 10 vuoden sopimuksella taattaisiin kunnollinen rakentaminen. Valtion toimitilastrategiassa kielletään yli 15 vuoden toimitilasopimukset. Valtio saa velan edullisemmin kuin yksityinen ja 0,5 % korkoerosta seuraa 10 prosentin ero kokonaiskustannuksissa 25 vuoden aikana.